

Załącznik nr 3
do sprawozdania z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rudzie Śląskiej za rok 2012

Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

SPRAWOZDANIE
z realizacji w roku 2012 projektów socjalnych
C1 - Zintegrowany system pomocy społecznej

CEL STRATEGICZNY

(C₁)

Zintegrowany system pomocy społecznej

LP	Symbol	Tytuł projektu	Rodzaj
1	C ₁ K ₁ P ₁	Monitorowanie problemów społecznych	kontynuacja s. 16
2	C ₁ K ₂ P _{2,3}	Reintegracja zawodowa bezrobotnych klientów pomocy społecznej „Warsztat edukacyjno-rozwojowy dla osób bezrobotnych”	kontynuacja s. 16
3	C ₁ K ₂ P ₄	Klub Integracji Społecznej	kontynuacja s. 17
4	C ₁ K ₂ P ₄	„Praca – stworzenie warunków powrotu na rynek pracy” Reintegracja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych	kontynuacja s. 18
5	C ₁ K ₂ P ₄	Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów MOPS	kontynuacja s. 18
6	C ₁ K ₂ P ₄	Prace społecznie użyteczne na rzecz budownictwa socjalnego – „Gminne programy aktywizacji społeczno- zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego	kontynuacja s. 19
7	C ₁ K ₂ P ₄	Projekt systemowy „Ruda Śląska-Szansą dla wszystkich”	kontynuacja s. 20
8	C ₁ K ₃ P ₁	Mieszkania chronione (readaptacyjne) dla osób wychodzących z bezdomności	kontynuacja s. 20
9	C ₁ K ₃ P ₂	Spotkania społeczności osób bezdomnych-mieszkańców Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn w Rudzie Śląskiej	kontynuacja s. 21
10	C ₁ K ₃ P ₆	Udzielanie schronienia kobietom bezdomnym i doświadczającym przemocy w rodzinie	kontynuacja s. 22
11	C ₁ K ₄ P ₁	Program psychoedukacyjny dla osób z problemem alkoholowym z obniżoną normą intelektualną oraz dla osób współzależniowych	kontynuacja s. 22
12	C ₁ K ₄ P ₁	Program diagnostyczno-terapeutyczny dla pacjentów z problemem alkoholowym oczekujących na leczenie w Ośrodku Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ	kontynuacja s. 24
13	C ₁ K ₄ P ₁	„Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym”	kontynuacja s. 25
14	C ₁ K ₄ P ₁	FAS/FAE – grupa edukacyjna dla kobiet - klientek pomocy społecznej	nowy projekt s. 26
15	C ₁ K ₅ P ₁	Mieszkania chronione dla seniorów	kontynuacja s. 26
16	C ₁ K ₅ P ₃	Dzień Kombatanta. Spotkania integracyjne środowiska kombatantów i Rodzin Katyńskich	kontynuacja s. 26
17	C ₁ K ₅ P ₃	„Aktywizacja osób starszych poprzez działania interdyscyplinarne wspomagające utrzymanie prawidłowej kondycji”	kontynuacja s. 27

18	C ₁ K ₅ P ₅	Klub Seniora przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej	kontynuacja s. 28
19	C ₁ K ₅ P ₇	Integracja lokatorów mieszkań chronionych dla seniorów	kontynuacja s. 28
20	C ₁ K ₆ P ₁	Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem w Rudzie Śląskiej na lata 2009-2013 „Ruda Śląska – Miastem Przyjaznym Niepełnosprawnym”)	kontynuacja s. 29
21	C ₁ K ₆ P ₃	Środowiskowy Dom Samopomocy dla 21 osób w dzielnicy Ruda (Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem w Rudzie Śląskiej na lata 2009-2013 „Ruda Śląska – Miastem Przyjaznym Niepełnosprawnym”)	kontynuacja s. 29
22	C ₁ K ₆ P ₆	Rozwijanie i upowszechnianie idei integracji społecznej – miejskie obchody Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych (Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem w Rudzie Śląskiej na lata 2009-2013 „Ruda Śląska – Miastem Przyjaznym Niepełnosprawnym”)	kontynuacja s. 29
23	C ₁ K ₇ P ₁	Prowadzenie rodzinnych domów dziecka- całodobowych placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego	kontynuacja s. 29
24	C ₁ K ₇ P ₁	Rodzicielstwo zastępcze – popularyzowanie idei	kontynuacja s. 30
25	C ₁ K ₇ P ₁	Tworzenie na terenie miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	kontynuacja s. 31
26	C ₁ K ₇ P ₁	Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo- wychowawczą typu interwencyjnego dla dzieci do 7 roku życia	kontynuacja s. 31
27	C ₁ K ₇ P ₁	Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo- wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt	kontynuacja s. 32
28	C ₁ K ₇ P ₁	„Mieszkania Rodzinkowe i Mieszkania Interwencyjne” – działalność wielofunkcyjnej placówki opiekuńczo- wychowawczej	kontynuacja s. 32
29	C ₁ K ₇ P ₁	Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo- wychowawczą typu socjalizacyjnego	kontynuacja s. 33
30	C ₁ K ₇ P ₂	Program szkolenia rodzin zastępczych „Dom”	kontynuacja s. 33
31	C ₁ K ₇ P ₂	„Nie musisz być sam” – system wsparcia rodzin zastępczych	kontynuacja s. 33
32	C ₁ K ₇ P ₂	Pomoc koordynatora pieczy zastępczej	nowy projekt s. 34
33	C ₁ K ₇ P ₂	Pomoc psychologiczna rodzinie zastępczej	nowy projekt s. 36
34	C ₁ K ₇ P ₃	Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych	kontynuacja s. 37
35	C ₁ K ₇ P ₃	Tworzenie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób usamodzielnianych w formie mieszkania chronionego	kontynuacja s. 38
36	C ₁ K ₇ P _{1,2,3,7}	Program rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska	nowy projekt

		na lata 2012-2014 Program przyjęty do realizacji uchwałą nr PR.0007.36.2012 z dnia 23 lutego 2012r.	s. 38
37	C ₁ K ₇ P ₄	Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą	kontynuacja s. 39
38	C₁K₇P₄	Asystent rodziny	nowy projekt s. 40
39	C ₁ K ₇ P ₄	Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawania zadłużenia wśród klientów pomocy społecznej	kontynuacja s. 41
40	C ₁ K ₇ P ₄	Praca z rodziną dziecka umieszczonego w wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej (z miejscami interwencyjnymi i socjalizacyjnymi)	kontynuacja s. 41
41	C ₁ K ₇ P ₄	Wsparcie dystrybucji żywności wśród najuboższych mieszkańców Miasta Ruda Śląska w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – PEAD	kontynuacja s. 42
42	C ₁ K ₇ P ₄	„Oszczędzam z wodomierzem” Program przyjęty do realizacji uchwałą nr 791/XLI/2005 z dnia 19 maja 2005 roku	kontynuacja s. 42
43	C ₁ K ₇ P ₅	Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej prowadzone przez organizacje pozarządowe	kontynuacja s. 42
44	C ₁ K ₇ P ₅	Świetlica socjoterapeutyczna – specjalistyczna pomoc dzieciom zagrożonym niedostosowaniem społecznym	kontynuacja s. 45
45	C ₁ K ₇ P ₅	Grupy profilaktyczno – rozwojowe dla dzieci w wieku przedszkolnym wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych.	kontynuacja s.45
46	C ₁ K ₇ P ₅	Wsparcie działań niwelujących przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży poprzez integrowanie ze środowiskiem lokalnym	kontynuacja s. 46
47	C ₁ K ₇ P ₆	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	kontynuacja s. 47
48	C ₁ K ₇ P ₆	Program edukacyjno-korekcyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (Program Pomocy Osobom Stosującym Przemoc)	kontynuacja s. 48
49	C ₁ K ₇ P ₆	Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie	kontynuacja s. 48
50	C ₁ K ₇ P ₆	Mieszkania chronione dla ofiar przemocy domowej	kontynuacja s. 49
51	C ₁ K ₇ P ₇	Proces adopcyjny dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych	kontynuacja s. 49
52	C ₁ K ₈ P ₁	Dostosowanie organizacji pomocy społecznej do podejmowanych zadań	kontynuacja s. 50
53	C ₁ K ₈ P ₂	Zespoły interdyscyplinarne	kontynuacja s. 50

C1

Zintegrowany system pomocy społecznej

Monitorowanie problemów społecznych [C₁K₁P₁]

1. Realizacja projektu od 2004 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały częściowo zrealizowane.
3. W 2012 roku:
  - kontynuacja prac nad budową komputerowej bazy danych dotyczącej klientów MOPS (wprowadzanie podstawowych danych),
  - uzupełnianie infrastruktury komputerowej w MOPS – koniecznej do gromadzenia i przetwarzania danych,
  - monitorowanie występowania ustawowych dysfunkcji wśród klientów MOPS zamieszkałych w poszczególnych dzielnicach miasta,
  - monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie występującego wśród mieszkańców Rudy Śląskiej w poszczególnych dzielnicach miasta,
  - zamieszczenie ww. danych na stronie internetowej MOPS nastąpi w 2013 roku.
4. Projekt kontynuowany będzie w roku 2013.

Reintegracja zawodowa bezrobotnych klientów pomocy społecznej „Warsztat edukacyjno-rozwojowy dla osób bezrobotnych” [C₁K₂P_{2,3}]

1. Projekt realizowany od 2007 roku, zamieszczony w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w 2008 roku (od 2008 roku zadanie realizowane w ramach programu „Ruda Śląska – szansą dla wszystkich” współfinansowanego z środków Unii Europejskiej).
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Uczestnicy warsztatu uzyskali wiedzę z zakresu elementów komunikacji interpersonalnej oraz aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia. Program poza elementami edukacyjnymi integrował i motywował uczestników do dalszej pracy nad własnym rozwojem.
4. Dotychczasowe efekty realizacji projektu:
  - a) 34 osoby zaproszono do udziału w projekcie,
  - b) 34 osoby rozpoczęły udział w zajęciach,
  - c) 26 osób ukończyło zajęcia z zakresu readaptacji społeczno-zawodowej,
  - d) 8 osób przerwało zajęcia w ramach KIS.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Klub Integracji Społecznej [C₁K₂P₄]

1. Projekt realizowany od 2007 roku. Od 2008 roku część zadań realizowane było w ramach programu „Ruda Śląska – szansą dla wszystkich” współfinansowanego z środków Unii Europejskiej.
2. W 2012 roku cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W ramach Projektu przeprowadzono zajęcia z zakresu reintegracji społeczno zawodowej klientów pomocy społecznej. Łącznie zorganizowano 15 grup zajęciowych, dla 160 osób, z czego:
  - a) 10 grup wsparcia dla osób bezrobotnych, klientów pomocy społecznej, w których uczestniczyło: 133 osób,
  - b) 1 grupę w ramach Programu Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Orzegów w spotkaniach, której uczestniczyło: 24 biernych zawodowo mieszkańców Orzegowa, ukończyło zajęcia: 19 osób
  - c) 2 grupy w ramach programu „Prace społecznie użyteczne na rzecz budownictwa socjalnego zwiększenie gminnego zasobu lokali socjalnych - edycja 2012/2013”:
    - I Moduł – 10 osób bezrobotnych, bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, zajęcia ukończyło 10 osób.
    - II Moduł – 30 osób bezrobotnych. Zajęcia ukończyło 30 osób.
  - d) 1 grupę osób bezdomnych w oparciu o zasadę społeczności prowadzoną z mieszkańcami Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn. Średnio w społeczności uczestniczyło: 22 osób. Ilość spotkań: 252
4. 2 grupy „Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym”. Skierowano 19 osób, zajęcia rozpoczęło: 11 osób, ukończyło: 10 osób.
5. 3 grupy „FAS/FAE - grupa edukacyjna dla kobiet – klientek pomocy społecznej”: skierowano 19 kobiet, rozpoczęło zajęcia 16 kobiet, ukończyło 15 kobiet.
6. W ramach zadań działu prowadzono aktywizację zawodową klientów pomocy społecznej poprzez indywidualne poradnictwo o charakterze zawodowym oraz kierowanie osób do udziału w pracach społecznie użytecznych. Realizacja na podstawie projektów:
  - „PRACA – stworzenie warunków powrotu na rynek pracy”. Reintegracja społeczno zawodowa osób bezrobotnych korzystających ze środków MOPS (z poradnictwa indywidualnego skorzystało łącznie: 1 051 osób, 2418 porad z czego podjęło zatrudnienie: 119 osób a 204 osoby zostały skierowane do prac społecznie - użytecznych)
  - Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno – zawodowa bezrobotnych klientów MOPS (uczestniczyło łącznie 204 osoby, z czego podjęło zatrudnienie 19 osób a 8 podjęło staż zawodowy).
5. W ramach zadań działu prowadzono pracę socjalną z osobami bezdomnymi w oparciu o uzgodnienia oraz indywidualny program wychodzenia z bezdomności. Wspólna realizacja zadań z Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej w ramach projektu:

- Grupa wsparcia dla mężczyzn wychodzących z bezdomności. Łącznie zorganizowano 252 spotkania prowadzone przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 6. Przygotowano harmonogram pracy działu w ramach zadań z zakresu readaptacji społeczno-zawodowej bezrobotnych mężczyzn i kobiet klientów MOPS, uwzględniający projekty szczegółowe zamieszczone w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
- 7. Pozyskano środki w drodze konkursu z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektów: „Gminne programy aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego” w kwocie 110 000, 00 zł. Program pozwolił na przeprowadzenie szkolenia zawodowego dla 10 osób bezrobotnych (I Moduł) oraz remont 10 lokali socjalnych i 4 lokali chronionych oraz aktywizację zawodową 30 osób bezrobotnych (II Moduł)
- 8. Sporządzono sprawozdanie końcowe obejmujące wszystkie działania w ramach DKIS w 2012 roku.
- 9. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

„PRACA – stworzenie warunków powrotu na rynek pracy” Reintegracja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych [C₁K₂P₄]

1. Projekt realizowany od 2007 roku zamieszczony w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w 2008 roku (od 2008 roku zadanie realizowane w ramach programu „Ruda Śląska – szansą dla wszystkich” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej).
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Projekt skierowany do biernych zawodowo klientów pomocy społecznej, celem udzielenia pomocy w powrocie na rynek pracy.
4. Dotychczasowe efekty projektu:
  - 1051 osób uczestniczyło w spotkaniach z konsultantem – doradcą zawodowym,
  - 2418 udzielonych porad o charakterze doradczym, ofert pracy,
  - 119 osób podjęło zatrudnienie,
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów MOPS [C₁K₂P₄]

1. Projekt realizowany od 2006 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
  3. W 2012 roku w Projekcie wzięło udział 13 miejskich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji i instytucji statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej w mieście.

4. Bezpośrednio do prac społecznie - użytecznych zostało skierowanych 204 bezrobotnych (mężczyzn i kobiet).
5. Prace społecznie użyteczne przerwało 53 bezrobotnych klientów Ośrodka, z czego z uwagi na:
  - podjęcie zatrudnienia: 19 osób,
  - przystąpienie do stażu zawodowego: 8 osoby,
  - inne okoliczności nie wymienione: 26 osoby.
7. Prace społecznie użyteczne jako forma aktywizacji zawodowej bezrobotnych klientów pomocy społecznej w znaczącym stopniu przyczyniły się do wykształcenia i poprawy nawyków pracowniczych takich jak punktualność, odpowiedzialność, zaangażowanie w wykonywane prace. Poprawie, w wielu przypadkach, uległ także wygląd zewnętrzny, jak również można zauważyć spadek roszczeniowości wobec systemu pomocy społecznej. Istotnym elementem programu jest możliwość uzyskania przez osoby biernie zawodowo dodatkowego dochodu. Należy nadmienić, że jest to często jedyna szansa na aktywizację zawodową, a tym samym zahamowanie marginalizacji społecznej osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy: matki samotnie wychowujące dwoje i więcej dzieci oraz osób w wieku „50+” zbliżających się do wieku poprodukcyjnego.
8. Zadanie współfinansowane ze środków Funduszu Pracy.
9. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Prace społecznie użyteczne na rzecz budownictwa socjalnego – „Gminne programy aktywizacji społeczno- zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego” [C₁K₂P₄]

1. Projekt realizowany od 2007 roku, zamieszczony w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w 2008 roku (projekt współfinansowany z środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej).
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Projekt był skierowany do osób zagrożonych bezdomnością oraz osób bezdomnych. Celem projektu było uregulowanie sytuacji mieszkaniowej jego uczestników.
4. Efekty programu:
  - a) 10 gospodarstw domowych uregulowało swoją sytuację mieszkaniową,
  - b) 10 osób uzyskało dodatkowe kwalifikacje zawodowe przydatne na rynku pracy,
  - c) 4 mieszkania chronione z zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zostały wyremontowane.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Projekt systemowy „Ruda Śląska – szansą dla wszystkich”[C,K₂P₄]

1. Projekt systemowy realizowany jest od 2008 roku (wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2010 roku).
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Adresaci projektu: Osoby bezrobotne i/lub nieaktywne zawodowo i/lub zatrudnione zagrożone wykluczeniem społecznym, które są osobami w wieku aktywności zawodowej, korzystający ze świadczeń MOPS w Rudzie Śląskiej.
4. Liczba osób uczestniczących w projekcie: 107 osób.
5. Realizatorzy: Miasto Ruda Śląska/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.
6. W ramach projektu zrealizowano:
  - 14 kontraktów socjalnych z rodzinami wieloproblemowymi; przedstawicielki rodzin uczestniczyły w cyklu zajęć w Klubie Integracji Społecznej oraz zajęciach edukacyjnych z zakresu FAS, a całe rodziny objęte były treningami kompetencji i umiejętności społecznych w formie usług o charakterze treningowym świadczonych w miejscu ich zamieszkania oraz w treningach w formie wyjazdowej,
  - 34 kontrakty socjalne z osobami bezrobotnymi i/lub nieaktywnymi zawodowo i/lub zatrudnionymi, które wzięły udział w cyklu zajęć w Klubie Integracji Społecznej oraz w zajęciach w ramach treningów kompetencji cywilizacyjnych,
  - 23 umowy/aneksy do umów w ramach Programu Aktywności Lokalnej dla Osiedla Kaufhaus (PAL) realizowanego od roku 2008; uczestnicy PAL wzięli udział w treningach zastępowania agresji oraz treningach komunikacji społecznej, a ponadto wraz z otoczeniem brali udział w zajęciach świetlicowych z animatorem i innych środowiskowych działaniach integracyjnych,
  - 36 umów w ramach Programu Aktywności Lokalnej dla dzielnicy brzegów (PAL); uczestnicy PAL wzięli udział w treningach zastępowania agresji oraz treningach komunikacji społecznej, a ponadto wraz z otoczeniem brali udział w zajęciach świetlicowych z animatorem i innych środowiskowych działaniach integracyjnych.
7. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Mieszkania chronione (readaptacyjne) dla osób wychodzących z bezdomności [C,K₃P₁]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W roku 2012 na terenie Rudy Śląskiej znajdowały się następujące mieszkania readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności:

- R-11, ul. Piernikarczyka, oddane do użytku w grudniu 2006r. (kontynuacja dla 1 kobiety wraz z 2 dziećmi do 30.04.2012 r., od 01.05.2013 r. mieszkanie chronione DOFD-u).
  - R-11, Piernikarczyka, oddane do użytku w lipcu 2007r. (kontynuacja dla 1 mężczyzny do 30.04.2012 r.).
  - R-11, ul. Piernikarczyka, oddane do użytku w kwietniu 2006r. (kontynuacja dla 2 mężczyzn oraz 1 mężczyzna nowo umieszczeni).
  - R-11, ul. Piernikarczyka, oddane do użytku w kwietniu 2006r. (nowo umieszczony mężczyzna wraz z dzieckiem).
  - R-11, ul. Piernikarczyka, oddane do użytku w lutym 2006r. (kontynuacja dla 2 mężczyzn oraz 2 mężczyźni nowo umieszczeni).
  - R-9, ul. Niedurnego, oddane do użytku w październiku 2005 roku (w okresie od 12.10.2012 r. do 26.12.2012 r. 1 pokój dla 1 mężczyzny nowo umieszczonego wraz z dzieckiem).
  - R-11, ul. Ks. Niedzieli, oddane do użytku (w okresie od 01.05.2012 r. do nadal w jednym pokoju 1 kobieta nowo umieszczona wraz z dwojgiem dzieci).
  - R-11, ul. Chroboka, oddane do użytku w kwietniu 2007 r. (3 kobiety wraz z 5 dziećmi nowo umieszczone).
4. W 2012 roku ze skierowania do mieszkań readaptacyjnych dla osób bezdomnych skorzystało łącznie 21 osób, w tym 4 kobiety, 9 mężczyzn oraz 8 dzieci. 2 mężczyźni usamodzielnili się otrzymując lokal socjalny z zasobów miasta. 1 mężczyzna opuścił mieszkanie nie podając nowego adresu pobytu, 1 kobieta wraz z 3 dziećmi wróciła do rodziny. Z mieszkań na skutek naruszenia regulaminu obowiązującego w lokalu readaptacyjnym usunięto 2 mężczyzn.
  5. W związku z dynamiką i różnorodnością zapotrzebowania zabezpieczenia różnych grup klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poszczególne mieszkania chronione zasiedlane są według aktualnych potrzeb.
  6. Projekt kontynuowany będzie w roku 2013.

„Spotkania społeczności osób bezdomnych – mieszkańców Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn w Rudzie Śląskiej” [C₁K₃P₂]

1. Projekt realizowany od 2010 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku odbyły się łącznie 252 spotkania w ramach grupy wsparcia o charakterze profilaktyczno edukacyjnym oraz społecznościowym. W zajęciach brali udział mieszkańcy Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn w Rudzie Śląskiej. W spotkaniach uczestniczyły średnio 22 osoby. Pozwalało to na prowadzenie pracy socjalnej w oparciu o zajęcia grupowe, jak również wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami – w zakresie radzenia sobie z podobnymi problemami w procesie wychodzenia z bezdomności.
4. Dotychczasowe efekty programu:
  - 13 osób podjęło zatrudnienie na ogólnym rynku pracy,

- 7 osób uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych,
  - 75 osób było motywowanych do leczenia odwykowego, z czego 53 osoby podjęły leczenie.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Udzielanie schronienia kobietom bezdomnym i doświadczającym przemocy w rodzinie
[C₁K₃P₆]

1. Projekt realizowany jest od 2004 roku (w obecnej formie od: 9 listopada 2011 roku).
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Podmiot realizujący zadanie: Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża 40-057 Katowice ul. PCK 8. Jednostka bezpośrednio wykonująca zadanie: Dom PCK – Centrum Interwencji Kryzysowej 41-700 Ruda Śląska ul. Przy Kolei 7.
4. Liczba miejsc w placówce: 15. W 2012 roku pomocą objęto łącznie: 57 osób (w tym: z uwagi na przemoc 19 kobiet i 13 dzieci, z powodu bezdomności 15 kobiet i 10 dzieci).
5. Zakres przedmiotowy zadania obejmował:
  - zapewnienie całodobowego schronienia kobietom kierowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej oraz izolowanie kobiet przed sprawcami przemocy.
  - utrzymywanie w stałej gotowości (kadrowej, rzeczowej i technicznej) miejsc noclegowych.
6. W ramach realizacji zadania PCK zapewniał: 15 miejsc noclegowych w odpowiednich warunkach lokalowych, gwarantujących bezpieczeństwo osób korzystających; trzy posiłki dziennie; odpowiednią temperaturę w pomieszczeniach; pomoc psychologa w sytuacjach interwencyjnych (w szczególności w godzinach wieczornych i nocnych); podstawowe środki higieny osobistej; możliwość korzystania z łazienki z ciepłą i zimną wodą oraz toalety; możliwość wyprania odzieży i bielizny; miejsce do złożenia rzeczy osobistych na czas pobytu; całodobowy właściwy nadzór kadry, gwarantujący bezpieczeństwo osób korzystających ze schronienia.
7. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku pod nazwą: „Udzielanie schronienia kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w szczególności z uwagi na bezdomność i przemoc w rodzinie”.

Program psychoedukacyjny dla osób z problemem alkoholowym z obniżoną normą intelektualną oraz dla osób współuzależnionych [C₁K₄P₁]

1. Projekt wskazany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku. Pod wyżej wymienioną nazwą realizowany od 2007 roku do 2011 roku. Od 2012 roku projekt realizowany pod nazwą „Program psychoedukacyjny dla osób uzależnionych z deficytami poznawczymi i zagrożonych marginalizacją społeczną”
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.

3. W 2012 roku projekt był realizowany od 30 kwietnia 2012 roku do 14 grudnia 2012 roku, realizatorem tego projektu był Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ w Rudzie Śląskiej wybrany w drodze konkursu ofert na podstawie art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej.
4. Program opracowany został przez Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ w Rudzie Śląskiej i pozytywnie zaopiniowany przez Agencję Ochrony Technologii Medycznych. Sesje grupowe prowadzono 3 razy w tygodniu: w poniedziałek, wtorek i czwartek w godz. 11.30 – 13.30 w siedzibie Ośrodka przy ul. Ballestremów 16 w Rudzie Śląskiej.

Nabór pacjentów odbywał się głównie następującymi drogami:

- pacjenci aktualnie kierowani przez pracowników socjalnych,
- pacjenci kierowani przez sąd i MKRPA,

k którzy byli mieszkańcami Rudy Śląskiej oraz w trakcie konsultacji wstępnych stwierdzono poza problemem alkoholowym zmiany organiczne w OUN, obniżony poziom intelektualny, zły stan zdrowotny, podeszły wiek lub znaczne zaniedbania środowiskowe, które uniemożliwiają korzystanie z programów poznawczo – behawioralnych.

W ramach programu prowadzono:

- konsultacje indywidualne (diagnozowanie pacjentów, planowanie terapii, motywowanie leczenia, praca nad swoistymi problemami pacjenta, sprawdzanie zadań indywidualnych, monitorowanie terapii),
- sesje grupy psychoedukacyjnej prowadzonej 3 x w tygodniu,
- proste zadania domowe dla uczestników, które były przedłużeniem i ugruntowaniem oddziaływań terapeutyczne,
- proces terapii był wspierany poniedziałkowymi zebraniemi klinicznymi oraz 2 supervizjami zewnętrznymi,
- w miarę potrzeb i po uzyskaniu akceptacji pacjentów kontaktowano się również z pracownikami socjalnymi,
- monitorowanie abstynencji. W trakcie wizyt pacjentów w Ośrodku rutynowo przeprowadzono badanie alkomatem na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu.

W ramach programu przyjęto 72 osoby.

Pacjenci z reguły byli konsultowani przez psychologa lub certyfikowanego specjalistę psychoterapii oraz lekarza psychiatrę. U niektórych pacjentów istniała konieczność wykonania badań laboratoryjnych.

Pacjenci uczestniczący w programie zostali zdiagnozowani przeważnie jako uzależnieni od alkoholu – 63 pacjentów. Jedynie u 5 pacjentów wstępnie zdiagnozowano „picie szkodliwe” a u 3 nie zakończono obserwacji w kierunku zespołu zależności alkoholowej. 1 pacjent miał zaburzenia adaptacyjne.

W ramach programu przeprowadzono:

- 90 sesji grupowych,

- 136 konsultacji indywidualnych.

Wśród pacjentów przyjętych w ramach programu:

- 21 osób przeszło cały program,
- 30 osób przerwało terapię,
- 20 osobom udzielono konsultacji.
- 1 osoba odmówiła udziału w programie.

5. Projekt nie będzie realizowany w 2013 roku

Program diagnostyczno-terapeutyczny dla pacjentów z problemem alkoholowym oczekujących na leczenie w Ośrodku Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ [C₁K₃P₁]

1. Projekt realizowany od 2007 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku projekt był realizowany od 15 maja 2012 roku do 14 grudnia 2012 roku, realizatorem tego projektu był Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ w Rudzie Śląskiej wybrany w drodze konkursu ofert na podstawie art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej.
5. Program opracowany został przez Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ w Rudzie Śląskiej i pozytywnie zaopiniowany przez Agencję Ochrony Technologii Medycznych. Sesje grupowe prowadzono 3 razy w tygodniu: w poniedziałek, wtorek i czwartek od godz. 15.00 do 17.00 w siedzibie Ośrodka przy ul. Ballestremów 16 w Rudzie Śląskiej.

Podstawowym kryterium włączenia pacjentów do programu było mieszkanie na terenie Miasta Ruda Śląska oraz zgłoszenie się w poradni z problemami alkoholowymi.

Byli to:

- pacjenci zarejestrowani w systemie komputerowym w programie kolejkowym oczekujących na udzielenie świadczenia zdrowotnego,
- pacjenci aktualnie kierowani przez pracowników socjalnych,
- pacjenci na bieżąco zgłaszający się, którzy w dotychczasowym trybie trafiliby do programu kolejkowego,
- pacjenci kierowani przez MKRPA,
- pacjenci kierowani przez sądy, kuratorów itp.

W ramach programu prowadzono:

- konsultacje indywidualne diagnostyczno – motywujące,
  - grupa psychoedukacyjna „Czy mam problem z alkoholem?” – grupa ta wraz z konsultacjami indywidualnymi stanowiła integralny element procesu diagnostyczno – motywującego,
- monitorowanie abstynencji pacjentów przez cały czas udziału w programie,

- proces terapii był wspierany poniedziałkowymi zebraniem klinicznymi oraz 2 superwizjami zewnętrznymi,

- w przypadkach wątpliwych diagnostycznie po uzyskaniu akceptacji pacjentów kontaktowano się również z pracownikami socjalnymi.

W ramach programu zostało przyjętych 214 osób.

Prowadzono konsultacje indywidualne diagnostycznie – motywujące, w tym: nawiązanie z pacjentem pierwszego kontaktu, ustalenie wstępnej diagnozy nozologicznej i problemowej, zaplanowanie optymalnej terapii, motywowanie do podjęcia leczenia oraz udziału w spotkaniach grup samopomocowych itp. Na tym etapie konieczne było zakwalifikowanie pacjentów do grupy psychoedukacyjnej. Pacjenci z reguły byli konsultowani przez psychologa lub certyfikowanego specjalistę psychoterapii uzależnień oraz lekarza psychiatrę. Pacjenci uczestniczący w programie zostali zdiagnozowani przeważnie jako uzależnieni od alkoholu – 159 pacjentów. Jedynie u 34 pacjentów wstępnie zdiagnozowano „picie szkodliwe”. 20 osób zakończyło kontakt z rozpoznaniem „obserwacja w kierunku uzależnienia od alkoholu”. 1 osoba miała zaburzenia adaptacyjne.

W ramach programu przeprowadzono:

- 90 sesji grupowych,
- 193 konsultacji indywidualnych.

Wśród pacjentów przyjętych w ramach programu:

- 68 osób ukończyło cały program, osobom uzależnionym zaproponowano udział w programie podstawowym,
- 76 osobom udzielono konsultacji indywidualnych,
- 4 osoby zostały skierowane innego rodzaju terapii,
- 65 osób przerwało kontakt,
- 1 osoba nie wymagała terapii.

5. Projekt nie będzie realizowany w 2013 roku

„Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym[C₁K₄P₁]”

1. Program realizowany od 2011 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku przeprowadzono cykl zajęć 2 grupach. Podjęte działania w ramach projektu pozwoliły na pracę nad motywacją osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego, podtrzymanie ich abstynencji oraz przełamanie stereotypów związanych z uzależnieniem. Udzielono pomocy w wyznaczeniu terminu podjęcia leczenia odwykowego.
4. Dotychczasowe efekty programu:
  - 19 osób zaproszono do udziału w zajęciach
  - 11 osób rozpoczęło udział w zajęciach

- 10 osób ukończyło zajęcia
  - 1 osoby przerwała
  - Przeprowadzono 16 spotkań grupowych i 8 indywidualnych z uczestnikami projektu.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

FAS/FAE – grupa edukacyjna dla kobiet – klientek pomocy społecznej [C₁K₄P₁]

1. Program realizowany od 2012 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Przeprowadzono cykl zajęć w 3 grupach. Podjęte działania w ramach projektu pozwoliły na pracę nad motywacją osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego, podtrzymanie ich abstynencji oraz przełamanie stereotypów związanych z uzależnieniem. Udzielono pomocy w wyznaczeniu terminu podjęcia leczenia odwykowego.
4. Dotychczasowe efekty programu:
  - 19 osób zaproszono do udziału w zajęciach
  - 16 osób rozpoczęło udział w zajęciach
    - 15 osób ukończyło zajęcia
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Mieszkania chronione dla seniorów [C₁K₅P₁]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W Rudzie Śląskiej w 2012 roku funkcjonowały 2 mieszkania chronione dla seniorów:
  - w Rudzie Śląskiej – Rudzie przy ul. Matejki (uruchomione w 2004 roku, dla 6 osób). Z mieszkania skorzystało łącznie 8 osób, w tym 5 kobiet oraz 3 mężczyzn, 1 osoba została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej, 1 osoba usamodzielniała się),
  - w Rudzie Śląskiej – Rudzie przy ul. Wolności (uruchomione w grudniu 2007 roku dla 3 osób). Z mieszkania skorzystały łącznie 3 osoby, w tym 1 kobieta oraz 2 mężczyzn.
4. Projekt będzie kontynuowany w roku 2013.

Dzień Kombatanta. Spotkania integracyjne środowiska kombatantów i Rodzin Katyńskich [C₁K₅P₃]

1. Projekt realizowany od 2007 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.

3. Zorganizowanie otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej pn. „Dzień Kombatanta. Spotkania integracyjne środowiska kombatantów i Rodzin Katyńskich”.
4. Wybór realizatora zadania w postaci Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodka dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”.
5. Efekty:
  - pogłębianie integracji rudzkiego środowiska kombatanckiego
  - przypomnienie i uczczenie znaczących rocznic historycznych oraz podkreślenie wagi ludzi biorących udział w tych wydarzeniach, wyrażenie szacunku i swego rodzaju uhonorowanie zasłużonych dla Miasta i kraju reprezentantów starszego pokolenia,
  - nawiązanie międzypokoleniowych relacji (m.in. z pracownikami i wychowankami Ośrodka),
  - dla młodych mieszkańców Rudy Śląskiej spotkania były okazją do rozwinięcia świadomości historycznej i patriotycznej,
  - w ww. spotkaniach każdorazowo uczestniczyła 80 osobowa grupa kombatantów, przedstawiciele Rodzin Katyńskich, Rodziny Policyjnej z 1939 i Sybiraków. Ponadto w spotkaniu majowym uczestniczyła 70 osobowa grupa młodzieży, a spotkaniu listopadowym 14 osobowa grupa młodzieży.
8. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

„Aktywizacja osób starszych poprzez działania interdyscyplinarne wspomagające utrzymanie prawidłowej kondycji” [C₁K₅P₃].

1. Projekt realizowany od 2010 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Zorganizowanie otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych pn. „Aktywizacja osób starszych poprzez działania interdyscyplinarne wspomagające utrzymanie prawidłowej kondycji”.
4. Wybór realizatorów zadania:
  - Stowarzyszenie Rudzki Uniwersytet Trzeciego Wieku.
5. Efekty)
  - aktywizacja społeczna oraz zapobieganie marginalizacji społecznej ludzi starszych i opuszczonych,
  - budowanie pomostu międzypokoleniowego,
  - pobudzenie aktywności własnej uczestników zajęć, rozwój indywidualny zainteresowań, zachowanie i zwiększenie intelektualnej, psychicznej i fizycznej sprawności członków Stowarzyszenia,

- rozwijanie indywidualnych zainteresowań i pasji Seniorów poprzez udział w sekcjach artystycznych.
  - W programie wzięło udział 300 osób.
6. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Klub Seniora przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej [C₁K₅P₅]

1. Projekt wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W roku 2012 odbyło się łącznie 45 spotkań (w tym 2 spotkania wycieczkowe: 25 lipca – Skansen w Górnośląskim Parku Etnograficznym w Chorzowie, 30 w sierpnia - Jasna Góra w Częstochowie i Park amoniatur Sakralnych na Złotej Górze).
4. W spotkaniach klubowych w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Nowym Bytomiu brały udział 23 osoby (spotkania odbywały się raz w tygodniu, w czwartki).
5. Projekt kontynuowany będzie w 2013 roku.

Integracja lokatorów mieszkań chronionych dla seniorów [C₁K₅P₇]

1. Projekt realizowany od 2003 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
  3. W 2012 roku projekt realizowany był w dwóch mieszkaniach:
    - w 6-osobowym mieszkaniu wspólnotowym w dzielnicy Ruda ul. Matejki,
    - w 3-osobowym mieszkaniu chronionym w dzielnicy Ruda ul. Wolności.
  2. W 2012 roku odbyło się 68 spotkań pracownika socjalnego z mieszkańcami. Głównym celem spotkań była integracja i poprawa jakości życia lokatorów. stworzenie atmosfery sprzyjającej utrzymaniu wartościowych stosunków pomiędzy współmieszkańcami i konstruktywnego wychodzenia z problemów. Spotkania odbywały się raz w tygodniu w terminie ustalonym wspólnie z mieszkańcami, a w razie potrzeby na prośbę lokatorów – dwa razy w tygodniu.
  3. Uczestniczyli w nich również: psycholog Zespołu Psychologów MOPS oraz opiekunka realizująca usługi opiekuńcze w mieszkaniu. Corocznie wspólnie obchodzone są wszystkie imprezy okolicznościowe takie jak: urodziny, dzień kobiet, dzień matki oraz spotkania świąteczne, na które zapraszani są dodatkowo ważni dla wszystkich mieszkańców goście. Od stycznia 2012 roku 2 razy w miesiącu realizowane były wspólne wyjścia wszystkich mieszkańców, psychologa i pracownika socjalnego na spacer, spotkania w Klubie Seniora i do różnych atrakcyjnych i ciekawych miejsc znajdujących się na terenie Rudy Śląskiej.

4. W 2012 roku z ww. mieszkań skorzystało łącznie 11 osób (w tym 1 osoba skierowana do DPS, 1 osoba zrezygnowała).
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi [C₁K₆P₁]

1. Projekt realizowany od 2008 roku.
  2. Sprawozdanie z ww. projektu za 2012 rok wykazywane będzie w sprawozdaniu z realizacji programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem w Rudzie Śląskiej na lata 2009-2013 „Ruda Śląska – Miastem Przyjaznym Niepełnosprawnym” w Biuletynie Informacji Publicznej.
  3. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

„Środowiskowy Dom Samopomocy dla 21 osób w dzielnicy Ruda” [C₁K₆P₃]

1. Projekt realizowany od 2005 roku.
  2. Sprawozdanie z ww. projektu za 2012 rok wykazywane będzie w sprawozdaniu z realizacji programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem w Rudzie Śląskiej na lata 2009-2013 „Ruda Śląska – Miastem Przyjaznym Niepełnosprawnym” w Biuletynie Informacji Publicznej.
  3. Projekt do 2009 roku realizowany był pod nazwą „Środowiskowy Dom Samopomocy z hostelem dla osób z uszkodzeniem OUN” [C₁K₆P₃].
  4. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Rozwijanie i upowszechnianie idei integracji społecznej – miejskie obchody Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych [C₁K₆P₆]

1. Projekt realizowany od 2003 roku.
2. Sprawozdanie z ww. projektu za 2012 rok wykazywane będzie w sprawozdaniu z realizacji programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem w Rudzie Śląskiej na lata 2009-2013 „Ruda Śląska – Miastem Przyjaznym Niepełnosprawnym” w Biuletynie Informacji Publicznej.
3. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Prowadzenie rodzinnych domów dziecka – całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego [C₁K₇P₁]

1. Projekt wykazywany w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Wynikiem interwencji podjętej w rodzinie przechodzącej kryzys może być podjęta decyzja, że najbardziej optymalnym w danym momencie rozwiązaniem dla dziecka będzie odseparowanie go od rodziny. Placówka rodzinna pozwala zabezpieczyć dzieci, zwłaszcza liczne rodzeństwa, dla których trudno byłoby znaleźć rodzinę zastępczą.
4. W 2012 roku w:
  - Rodzinnym Domu Dziecka nr 1 przebywało 11 wychowanków,
  - Rodzinnym Domu Dziecka nr 2, przebywało 9 wychowanków,
  - Rodzinnym Domu Dziecka nr 3 przebywało 8 wychowanków.
5. Dzieciom skierowanym do placówki zapewniono całodobową i wszechstronną opiekę na czas przebywania poza rodziną co pozwoliło na realizację postanowień sądowych zarządzających umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wyrównywano deficyty rozwojowe, wychowawcze i zdrowotne dzieci oraz regulowano sytuację prawną w celu umożliwienia dalszego wychowania w zastępczym środowisku rodzinnym.
6. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Rodzicielstwo zastępcze – popularyzowanie idei [C₁K₇P₁]

1. Projekt realizowany od 2006 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Szczególnie istotne w formie opieki zastępczej, jest pozyskiwanie rodziców zastępczych, którzy zapewnią dziecku prawidłową opiekę i wychowanie oraz niejednokrotnie umożliwią mu wyrównanie deficytów, które powstały w dysfunkcyjnej rodzinie naturalnej.
4. W 2012r. w celu pozyskania rodziców, którzy podjęli by się pełnienia roli rodziców zastępczych i zapewnienia dzieciom prawidłowej opieki i wychowania korzystano z pomocy lokalnej prasy. Ponadto poproszono o pomoc księży proboszczów Rudzkich Parafii o odczytanie informacji, dotyczącej rodzicielstwa zastępczego, podczas Mszy Świętych. Współpraca podczas organizacji V edycji Metropolitalnego Święta Rodziny. Mottem przewodnim święta było „Rodzinne muzykowanie”, na które zostały zaproszone wszystkie rodziny zastępcze z terenu Rudy Śląskiej oraz rodziny zastępcze z poza Miasta opiekujące się dziećmi z Rudzie Śląskiej. W naszym Mieście w dniu 22 maja 2012r. o godzinie 12.00 w Miejskim Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej rozpoczęła się konferencja dotycząca tradycji rodzinnych, po której w ogrodach MCK odbył się Festyn dla Rodzin Zastępczych. Rozesłano ulotki informacyjne dotyczące pracy Działu Pieczy Zastępczej – Szkolenia Kandydatów na Rodziców zastępczych do wszystkich placówek oświatowych na terenie miasta.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Tworzenie na terenie miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka [C₁K₇P₁]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Ogromne znaczenie w systemie opieki nad dzieckiem mają zawodowe rodziny zastępcze, które zapewniają właściwą opiekę opuszczonym dzieciom w różnym wieku, zbliżoną do naturalnego środowiska rodzinnego.
4. W 2012 r. na terenie miasta Ruda Śląska działało:
  - 6 rodzin zawodowych wielodzietnych,
  - 2 rodziny zawodowe specjalistyczne,
  - 5 rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.
5. Poprzez pozyskanie kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze zapewniono realizację orzeczeń sądowych oraz całodobową opiekę dzieciom pozbawionym przez rodziców naturalnych opieki oraz wyrównano deficyty opóźnień rozwojowych.
6. Projekt nie będzie kontynuowany w 2013 roku. _

Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego dla dzieci do 7 roku życia [C₁K₇P₁]

1. Program realizowany przy współpracy z Zgromadzeniem Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej w Gliwicach, wyłonionych trybem pozakonkursowym.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku pomocą zostało objętych 9 dzieci.
4. Dzieciom skierowanym do ośrodka zapewniono całodobową i wszechstronną opiekę na czas przebywania poza rodziną. Wyrównywano deficyty rozwojowe, wychowawcze i zdrowotne oraz regulowane były sytuacje prawne dzieci w celu umożliwienia dalszego wychowania w rodzinie własnej lub zastępczym środowisku rodzinnym.
5. Projekt nie będzie kontynuowany w 2013 roku z uwagi na fakt, iż powyższa placówka zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od stycznia 2013 roku przekształciła się w Centrum Administracyjne Regionalnych Placówek Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej w skład którego wchodzi: Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna oraz Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny.

Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt [C₁K₇P₁]

1. Projekt realizowany jest od 2006 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W dniu 25 stycznia 2011 roku została zawarta umowa z Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodkiem Wychowawczo – Rehabilitacyjnym „Święta Rodzina” w Ustroniu – Nierodzimiu.
– Pomocą w 2012 r. zostało objętych 19 osób.
2. Dziewczętom skierowanym do Ośrodka w Ustroniu – Nierodzimu zapewniono całodobową opiekę na czas pobytu poza rodziną. Umieszczenie dziewcząt z rodzin niewydolnych wychowawczo, pozwoliło uniknąć im powielania negatywnych wzorców zachowań i modelu życia dysfunkcyjnych rodziców. Wyrównywano deficyty rozwojowe, wychowawcze i zdrowotne poprzez wyrobienie nawyków higienicznych, uzupełnienie zaległości szkolnych, nabycia umiejętności właściwego funkcjonowania w różnych grupach społecznych oraz wzrostu poczucia własnej wartości.
3. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

„Mieszkania Rodzinkowe i Mieszkania Interwencyjne” – działalność wielofunkcyjnej placówki opiekuńczo-wychowawczej (C₁K₇P₁)

1. Projekt realizowany od listopada 2005 roku – uruchomienie pierwszego „Mieszkania rodzinkowego” w dzielnicy Bielszowice. W 2006 roku uruchomienie dwóch kolejnych „Mieszkań rodzinkowych” – w styczniu w dzielnicy Ruda, w czerwcu w dzielnicy Wirek. W lutym 2007 roku otwarcie czwartego „Mieszkania rodzinkowego” w dzielnicy Wirek. W lutym 2008 roku otwarcie piątego „Mieszkania rodzinkowego” w dzielnicy Bielszowice.
2. W styczniu 2008 roku przekształcono działający w strukturze Ośrodka Hotelik dla Dzieci i uruchomiono pierwsze „Mieszkanie Interwencyjne”, w styczniu 2009 roku uruchomiono drugie „Mieszkanie Interwencyjne”. Mieszkania mieszczą się w dzielnicy Bykowina.
3. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
4. W strukturze Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie funkcjonowało pięć „Mieszkań rodzinkowych” i dwa „Mieszkania Interwencyjne”. Każde z „Mieszkań Rodzinkowych” dysponuje 10 miejscami, dla dzieci w wieku od 4 do 18 lat, pozbawionych opieki, postanowieniem Sądu Rodzinnego, skierowanych do placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego. Ogółem w 2012 r. tą formą pomocy objęto 59 dzieci z 37 rodzin.

5. Każde z „Mieszkań Interwencyjnych” dysponuje 10 miejscami dla dzieci znajdujących się

w sytuacji kryzysu w rodzinie, wymagającej natychmiastowej interwencji i zabezpieczenia dziecka w placówce. Ogółem w 2012 r. tą formą pomocy ogółem objęto 53 dzieci z 37 rodzin.

6. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku pod nazwą „Mieszkania Socjalizacyjne – działalność Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej”(w związku z wyjściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego [C₁K₇P₁]

1. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
– Pomocą w 2012 r. zostało objętych 30 osób.
2. Młodzieży skierowanej do placówki zapewniono wyposażenie we wszystkie społeczne kompetencje, niezbędne w ich przyszłym dorosłym życiu. Działania socjalizacyjne, terapeutyczne i interwencyjne Mieszkania Usamodzielnienia są skierowane zarówno na dziecko, jak i na jego rodzinę, zapewniając tym samym optymalne warunki rozwoju i wychowania. Mieszkanie prowadziło zajęcia wychowawcze, kompensacyjne, korekcyjne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do pełnowartościowego życia społecznego. Zapewniało dostęp do nauki na wszystkich poziomach edukacji szkolnej, mieszczących się poza placówką, diagnozę, niwelowanie objawów negatywizmu szkolnego oraz kompensowanie wszelkich opóźnień rozwojowych i szkolnych, nabycia umiejętności właściwego funkcjonowania w różnych grupach społecznych oraz wzrostu poczucia własnej wartości.
3. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Program szkolenia rodzin zastępczych „Dom” [C₁K₇P₂]

1. Projekt wykazywany w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku.
2. W związku z wejściem w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2012 r. projekt był realizowany przez Dział Pieczy Zastępczej MOPS.
3. W 2012 roku odbyły się dwie edycje szkolenia dla rodzin zastępczych:
- edycja XVII – od 6.03.do 12.06. (14- spotkań, 15-uczestników)
- edycja XVIII – od 17.09. do 17.12. (14-spotkań, 18-uczestników)
4. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Nie musisz być sam – system wsparcia rodzin zastępczych [C₁K₇P₂]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.

2. W związku z wejściem w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej projekt w 2012 był realizowany przez Dział Pieczy Zastępczej MOPS.
3. Rodzina zastępcza to rodzina, która sprawuje przed dłuższy lub krótszy czas opiekę nad dzieckiem, które z różnych nieuzasadnionych przyczyn nie może być wychowywane w rodzinie naturalnej. Zadaniem rodziny jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka, stworzenie mu warunków do prawidłowego rozwoju oraz praca nad uzupełnianiem deficytów, które powstały wyniku wychowania dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej. Konieczne jest zatem stworzenie systemów wsparcia zapewniającego rodzinom zastępczym m.in. psychoedukację, doskonalenie umiejętności wychowawczych, pomoc psychologiczną w rozwiązywaniu specyficznych problemów pojawiających się w trakcie sprawowania opieki nad dzieckiem, wzajemną wymianę doświadczeń.
4. Na terenie Działu Pieczy Zastępczej w roku 2012 - 202 osoby (w tym 59 rodzin i 43 osoby indywidualnie) podjęły kontakt z psychologami. Zaoferowano 1173 usługi psychologiczne, do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy emocjonalne dziecka i problemy wychowawcze. Odbyły się psychoedukacyjne zajęcia dla rodziców (Szkoła dla Rodziców i Wychowawców 2.10.-11.12.2012r. - odbyło się 10 spotkań - liczba osób uczestniczących: 18). Wydano 17 opinii dotyczących dzieci z problemem FAS. Odbył się wyjazd integracyjno-szkoleniowy do Kokotka dla rodzin spokrewnionych (dwa turnusy) i odbyła się wycieczka dla dzieci z rodzin zastępczych z terenu miasta i odbył się wyjazd kolonijny.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Pomoc koordynatora pieczy zastępczej [C₁K₇P₂]

1. Projekt realizowany od 2012 roku przez Dział Pieczy Zastępczej MOPS.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Udzielanie informacji nt. możliwości i zakresu korzystania z różnych form wsparcia na terenie miasta (pedagog, psycholog, prawnik, lekarz).
Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to z kolei zespół osób instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Jedną z osób należącą do systemu pieczy zastępczej jest koordynator, do zadań którego należą m.in.:
  - współpraca z asystentem rodziny przy opracowaniu planu pracy z rodziną skoordynowanego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
  - sporządzanie opinii dotyczącej możliwości powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia w RDD, umieszczenia w rodzinie niezawodowej, zawodowej

- współpraca z ośrodkiem adopcyjnym
- zgłoszenie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego
- pomoc przy tworzeniu indywidualnego programu usamodzielnienia
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej
- przedstawienie corocznego sprawozdania z przebiegu pracy organizatorowi pieczy zastępczej.

4. W roku 2012 praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia się statystycznie następująco:

1) Na wniosek kandydatów przeprowadzono badania **10** rodzin (tj. **18** osób):

- Liczba konsultacji koordynatora pieczy zastępczej z kandydatami na rodziny zastępcze:

- osobistych - **20**
- telefonicznych - **22**

- Ilość wizyt domowych koordynatora i psychologa u kandydatów: **10**

- Liczba opinii na temat kandydatów:

- koordynatora - **9**
- psychologicznych - **8**

- Ilość pism przewodnich sporządzonych przez koordynatora do sądu: **5**

- Ilość Komisji Kwalifikacyjnych:

- wstępnych - **8**
- ostatecznych - **6**

- Liczba kandydatów zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: **4** (w tym liczba osób: **8**)

- Liczba kandydatów niezakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: **1** (w tym liczba osób: **2**)

- Rezygnacja z procesu kwalifikacji: **2** rodziny

2) W zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy pieczy zastępczej przeprowadzili **28** konsultacji osobistych i **86** telefonicznych z kandydatami. Odbły się **52** wizyty domowe. Sporządzono **50** opinii o kandydatach i przesłano **53** pisma przewodnie do sądu.

3) Wykonano również aktualizację opinii na wniosek rodziny zastępczej - sporządzono **3** opinie i **2** pisma przewodnie do sądu oraz przeprowadzono **2** konsultacje osobiste, **6** telefonicznych i **4** wizyty domowe na rzecz tego zadania.

Inne działania w zakresie pieczy zastępczej podejmowane przez koordynatorów:

- Okresowe oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych: **233**
- Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku: **233**
- Udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka
  - w Rodzinnych Domach Dziecka: **68**

- w Placówkach Socjalizacyjnych i Interwencyjnych: **99**

- Organizacja i udział w Festynie Rodzin Zastępczych.
- Zebrania z rodzinami zastępczymi: **3**
- Organizacja kolonii dla dzieci z rodzin zastępczych.
- Poszukiwanie i pozyskiwanie rodzin zastępczych, prowadzenie naboru na Szkolenie Rodzin Zastępczych oraz naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Koordynatorzy wykonali **390** konsultacji osobistych oraz **1056** konsultacji telefonicznych z klientami. Odbłyły się **402** wizyty pracowników w środowisku.

5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Pomoc psychologiczna rodzinie zastępczej [C₁K₇P₂]

1. Projekt realizowany od 2012 roku przez Dział Pieczy Zastępczej MOPS.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Pomoc psychologiczna zlokalizowana jest w dzielnicy Miasta Ruda, która oferuje pomoc wszystkim rodzinom zastępczym z terenu Miasta zgłaszającym problemy. Szeroki zakres oferowanych usług stwarza możliwość systemowej pomocy dziecku i rodzinie.

Udzielanie pomocy psychologicznej w różnorodnych formach w zależności od potrzeb i zgłaszanych problemów m.in. problemy małżeńskie, kryzys w rodzinie, problemy wychowawcze z dzieckiem, problemy z dziećmi przejawiającymi zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne oraz specyficzne problemy związane z alkoholowym zespołem płodowym (FAS), problem wykorzystywania seksualnego dzieci. Udzielanie informacji na temat możliwości i zakresu korzystania z pomocy psychologicznej na terenie Miasta.

4. Kontakt z psychologami Działu Pieczy Zastępczej podjęły 202 osoby, w tym: 59 rodzin (159 osób) i 43 osoby indywidualnie.

Ogólna liczba usług psychologicznych wykonanych na rzecz osób zgłaszających się do Działu Pieczy Zastępczej to 1173, w tym:

- terapia (703),
- konsultacja (220),
- diagnoza (113),
- poradnictwo (84),
- szkolenie rodzin zastępczych (28),
- prowadzenie grup (21),
- działania interwencyjne (4).

Zgłaszane problemy to:

- problemy emocjonalne dziecka (22),
- problemy wychowawcze (17),
- FAS (12),

- wykorzystanie seksualne (8),
- problemy rodzinne (3),
- inne (40), w tym: osoby uczestniczące w Szkoleniu Rodzin Zastępczych (25), osoby uczestniczące w Grupie dla Młodych Dorosłych (7).

Wśród osób korzystających z pomocy psychologicznej 17 to osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie, w tym:

- ofiary wykorzystania seksualnego: 3 (dzieci),
- osoby doświadczające przemocy fizycznej i psychicznej: 10 (4 kobiety, 6 dzieci)
- świadkowie przemocy: 4 (2 kobiety, 2 dzieci).

Rodziny i osoby indywidualnie korzystające z pomocy psychologicznej kontaktowały się z psychologiem:

- w 20 przypadkach – jednorazowo (konsultacja, poradnictwo),
- w 24 przypadkach – sporadycznie (konsultacja, poradnictwo),
- w 30 przypadkach – regularnie do 3 miesięcy (poradnictwo, terapia krótkoterminowa),
- w 7 przypadkach – regularnie do 6 miesięcy (poradnictwo, terapia),
- w 13 przypadkach – powyżej 6 miesięcy (terapia),
- w 2 przypadkach – powyżej 1 roku (terapia długoterminowa rozpoczęta w Punkcie Konsultacyjnym Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie),
- w 6 przypadkach – powyżej 2 lat (terapia długoterminowa rozpoczęta w Punkcie Konsultacyjnym Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie).

5. Projekt będzie realizowany w 2013 roku.

Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych [C₁K₇P₃]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. W związku z wejściem w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej projekt w 2012 roku był realizowany przez Dział Pieczy Zastępczej MOPS.
3. Grupa dla Młodych Dorosłych przewidziana została dla osób w wieku 17-22 lata. W programie Grupy uwzględnione zostały między innymi tematy dotyczące uzależnień i seksualności, ujęte w sposób dostosowany do opisywanego wieku rozwojowego. Fakt, że te elementy życia społecznego są młodym ludziom dostępne legalnie nie znaczy, że wiedzą oni jak ich używać, aby im służyły, były źródłem przyjemności i zaspokojenia potrzeb, a nie szkodziły czy zagrażały im lub ich bliskim. Chodzi więc o to, by rozmawiać o konsekwencjach stosowania używek czy współżycia seksualnego oraz wpływie tych zachowań na życie społeczne młodego człowieka - w pracy, związku partnerskim, rodzinie.
Spotkania Grupy mają w większości formę warsztatową, co umożliwia uczestnikom zgłębianie istotnych dla nich treści poprzez doświadczenie. Dzielenie się swoimi przeżyciami na tle grupy, możliwość udziału w dyskusji i wyrażania własnego zdania w gronie rówieśników pozwala na dostrzeżenie innej perspektywy niż ma to miejsce w kontakcie

indywidualnym z psychologiem, ponieważ daje efekt grupowego wsparcia i może przynieść większe korzyści niż wykład czy samo uczenie się. Młodym dorosłym może być łatwiej rozmawiać o sobie i swoich trudnościach w grupie osób o podobnych problemach i doświadczeniach.

5. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.

typ grupy: psychoedukacyjna/warsztatowa/terapeutyczna/wsparcia

wiek uczestników: 17-22 lata

czas trwania: 03.10.2012 - 23.01.2013

liczba spotkań: 15

liczba uczestników: 8 (7 kobiet, 1 mężczyzna)

ukończyły 4 osoby: 1 mężczyzna, 3 kobiety

Grupa prowadzona przez psychologa DPZ

6. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Tworzenie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób usamodzielnianych w formie mieszkania chronionego [C₁K₇P₃]

1. Projekt realizowany od 2005 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Zapewnienie mieszkań chronionych z niezbędnymi usługami wspierającymi dla pełnoletnich wychowanków jest niezbędnym etapem w złożonym i długotrwałym procesie usamodzielnienia.
4. W 2012 roku na terenie miasta dysponowano 9 mieszkaniami chronionymi dla usamodzielnianych wychowanków:
  - ul. Piernikarczyka (MOPS),
  - ul. Piernikarczyka (MOPS),
  - ul. Piernikarczyka (MOPS),
  - ul. Nledurnego (MOPS),
  - ul. Nledurnego (MOPS),
  - Plac Chopina (MOPS),
  - ul. Ściegiennego (Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Bł. Jana Pawła II w Rudzie Śląskiej)
  - ul. Piernikarczyka (MOPS)
  - ul. Piernikarczyka (MOPS)
5. Łącznie w 2012 r. z mieszkań chronionych skorzystało 26 usamodzielnianych wychowanków.
6. Podczas trwania projektu, dzięki zapewnieniu mieszkań z niezbędnymi usługami, przygotowano usamodzielnianych wychowanków do samodzielnego życia oraz uzyskali oni wsparcie do czasu samodzielnego mieszkania z zasobów miasta.
7. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Program rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014 [C₁K₇P_{1,2,3,7}]

1. Program wykazywany w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2012 roku
2. Sprawozdanie za 2012 rok z ww. programu zawarte będzie w sprawozdaniu opisowym z działalności MOPS zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej MOPS.
3. 3. Program będzie kontynuowany w 2013 roku.

Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą. [C₁K₇P₄]

1. Projekt w 2012 roku realizowany był w 14 rodzinach, w których przebywało w sumie 30 dzieci.

Kontrakt został zerwany w 3 środowiskach z 5 dzieci i w tych przypadkach sąd rodzinny został poinformowany o sytuacji w rodzinie.

2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Ocena realizacji poszczególnych celów szczegółowych w 11 rodzinach (w których przebywało 25 dzieci), które ukończyły projekt:
  - utrzymanie trzeźwego stylu życia przez członków rodziny - w 8 rodzinach,
  - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim członkom rodziny - w 9 rodzinach,
  - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju emocjonalnego – w 6 rodzinach,
  - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju fizycznego – w 10 rodzinach,
  - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju intelektualnego – w 10 rodzinach,
  - zbudowanie prawidłowych relacji rodzice – dzieci – w 6 rodzinach,
  - nabycie przez rodzinę umiejętności gospodarowania środkami finansowymi – w 8 rodzinach,
  - nabycie przez rodzinę umiejętności dbania o higienę osobistą i czystość otoczenia – w 9 rodzinach,
  - nabycie przez rodzinę umiejętności przygotowywania posiłków – w 10 rodzinach,
  - nabycie przez rodzinę umiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego – w 7 rodzinach,
  - nabycie umiejętności poruszania się po obecnym rynku pracy – w 8 rodzinach.
4. We wszystkich rodzinach objętych projektem po zakończeniu kontraktu prowadzona jest dalsza, okresowa ewaluacja.
5. Od 2005 roku do 2007 roku projekt realizowany był pod nazwą: „Intensywna praca socjalna z rodziną biologiczną dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą, z wykorzystaniem kontraktu socjalnego i treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego”. W 2008 roku projekt realizowany był pod nazwą: „Socjalizacja rodziny biologicznej (z wykorzystaniem

treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”.

6. Od 2009 roku projekt realizowany jest pod nazwą: „Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”.
7. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Asystent rodziny [C,K₇P₄]

Projekt realizowany od 2012 roku.

W Dziale do spraw Asysty Rodzinnej zatrudnionych było 4 asystentów rodziny.

Rozpoczynając współpracę z asystentem rodziny - rodzina podpisuje plan pracy. Plan pracy zawiera cele i efekty dostosowane do diagnozy sytuacji rodziny. Asystent w głównej mierze pracuje nad nabyciem przez rodzinę umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz podjęciem działań zmierzających do zapewnienia dzieciom prawidłowego rozwoju we wszystkich przestrzeniach. Asystent pomaga i towarzyszy rodzinie w załatwianiu istotnych spraw urzędowych i lekarskich, motywuje do większej aktywności społecznej. W sytuacji kiedy rodzina tego wymaga kieruje do psychologa. Asystent rodziny współpracuje z wieloma instytucjami działającymi na rzecz rodziny: kuratorami, wychowawcami ze szkół i świetlic.

Poniżej przedstawiono tabelę dotyczącą rodzin objętych pomocą asystenta w 2012 roku.

Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2012 roku		39
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę w 2012 roku, w tym:		14
ze względu na poprawę funkcjonowania		6
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę		5
ze względu na brak efektów		3
ze względu na zmianę metody pracy		0
liczba dzieci w tych rodzinach:	przebywających w domu	32
	przebywających w przestrzeni pieczy zastępczej	6
rodziny wielodzietne		8
rodziny niepełne		8
rodziny, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”		2
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny będzie kontynuować pracę w 2013 roku		25

Tabela 1 – liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2012 roku

Asystent rodziny po zakończeniu pracy przez okres 3 miesięcy monitoruje sytuację w rodzinie.

Po tym czasie dokonuje się ewaluacji i ocenia sytuację w rodzinie.

W 2012 roku na podstawie postanowienia Sądu do współpracy z asystentem zobowiązanych było 21 rodzin (w tym do końca grudnia 2012r. współpracę w ramach planu pracy, po zobowiązaniu przez Sąd, podjęło 10 rodzin). O sytuacji rodziny, która nie podjęła współpracy zostaje zawiadomiony

Sąd. W sytuacji, gdy rodzina podejmuje współpracę asystent rodziny, co kwartał sporządza sprawozdanie do Sądu dotyczące realizacji planu pracy z rodziną.

Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawania zadłużenia wśród klientów pomocy społecznej [C₁K₇P₄]

1. Projekt realizowany od 2011 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku:
  - pracownicy socjalni w ramach profilaktyki na bieżąco informowali klientów MOPS o zagrożeniach wynikających z zadłużania się. W sytuacji zdiagnozowania ww. problemu w ramach pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem podejmowane były działania mające na celu rozwiązanie bądź zminimalizowanie tego problemu.
  - pracownik MOPS w ramach specjalistycznego poradnictwa prawnego na bieżąco informował klientów o zagrożeniach i następstwach wynikających dla nich oraz ich rodzin z powodu niespłaconych zobowiązań finansowych.
4. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Praca z rodziną dziecka umieszczonego w wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej (z miejscami interwencyjnymi i socjalizacyjnymi) [C₁K₇P₄]

5. Projekt realizowany od 2004 roku w Placówce Interwencyjno-Socjalizacyjnej OPDziR.
6. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
7. Ogółem programem objęto 14 rodzin dzieci przebywających w Placówce Interwencyjno-Socjalizacyjnej.

W ramach pracy z rodzinami odbywały się:

- konsultacje z pracownikiem socjalnym na terenie placówki – 51,
- wizyty pracownika socjalnego w środowisku – 25,
- zespoły interdyscyplinarne poświęcone pracy z wybranymi rodzinami i konsultacje systemowe z udziałem rodziny – 28,

W wyniku prowadzonej pracy 10 osób nawiązało kontakt z Ośrodkiem Terapii Uzależnień, z czego 3 osoby podjęły terapię w Ośrodku Terapii Uzależnień, 3 osoby kontynuowały wcześniej podjętą terapię. Kontakt z psychologiem nawiązało 9 osób kontakt, z czego 3 osoby podjęły regularny kontakt. W Poradni Zdrowia Psychicznego konsultowały się 4 osoby.

Ogółem 14 dzieci z 9 rodzin objętych programem powróciło do domu.

8. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku pod nazwą „Praca z rodzinami dzieci umieszczonych w Mieszkaniach Socjalizacyjnych Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w

Rudzie Śląskiej”(dotychczasowa nazwa została zmieniona ze względu na wejście w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Wsparcie dystrybucji żywności wśród najuboższych mieszkańców Miasta Ruda Śląska w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – PEAD [C₁K₇P₄]

1. Projekt realizowany od 2007 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku zadanie realizowane było przez Caritas Archidiecezji Katowickiej, z siedzibą 40-042 Katowice, ul. Wita Stwosza 11. Podmiot realizował zadanie w ramach środków własnych (na ogłoszony w dniu 27 marca 2012 roku otwarty konkurs ofert dotyczący tego zadania, nie odpowiedział żaden podmiot).
4. Liczba osób objętych pomocą: 1103. W ramach pomocy „PEAD 2012” wydano ponad 36180 kg żywności (cukier, dżem, groszek z marchewką, herbatniki, kasza gryczana, klopsiki w sosie pomidorowym, koncentrat pomidorowy, makaron świderki, mielonka, płatki kukurydziane, ryż), 17 870 l mleka i 1050 l oleju.
5. W 2011 roku dystrybucja przydziału żywności w ramach Programu PEAD wśród najuboższych mieszkańców miasta Ruda Śląska realizowana była w dwóch Ośrodkach: Ośrodek dla Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa adres: 41- 706 Ruda Śląska, ul. Kłodnicka 103 oraz Ośrodek Święta Elżbieta adres: 41-700 Ruda Śląska, ul. Wolności 30. Odbiorcami programu PEAD były osoby i rodziny wskazane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, które spełniły kryteria określone w art.7 ustawy z dnia 12.03.2004 o pomocy społecznej.
6. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Oszczędzam z wodomierzem [C₁K₇P₄]

1. Projekt realizowany od 2005 roku, zamieszczony w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w 2010 roku.
2. Sprawozdanie z ww. programu za 2012 rok wykazywane będzie w sprawozdaniu opisowym z działalności MOPS zamieszczanym w Biuletynie Informacji Publicznej MOPS.
3. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej prowadzone przez organizacje pozarządowe [C₁K₇P₅]

1. Projekt realizowany jest od 2004 roku. Od 23 kwietnia 2012 roku projekt został wzbogacony o dodatkową placówkę wsparcia dziennego w formie opiekuńczej - ognisko wychowawcze w dzielnicy Bykowina. Ognisko prowadzone jest przez Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza w Centrum Inicjatyw Społecznych Stara Bykowina, 41-705 ul. 11 – go Listopada 15A.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Podmioty realizujące zadanie:

Nazwa organizacji realizującej zadanie	Miejsce realizacji zadania	Liczba Miejsc	Liczba dzieci objętych pomocą	Liczba rodzin objętych pomocą
Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza 41-706 Ruda Śląska ul. Leśna 37	<i>Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego Św. Filipa Nereusza Ruda Śląska 41 – 706, ul. Solidarności 21</i>	50	62	40
Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza 41-706 Ruda Śląska ul. Leśna 37	<i>Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego Bł. Ks. Józefa Czempieła Ruda Śląska 41 – 700, ul. Piastowska 25</i>	38	56	30
Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II 41 – 710 Ruda Śląska ul. ks. P. Ściegiennego 6	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II <i>Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-709, Pl. Jana Pawła II 5</i>	50	66	38
Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II 41 – 710 Ruda Śląska ul. ks. P. Ściegiennego 6	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II <i>Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-711, ul. Cynkowa 22</i>	38	47	28
Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II 41 – 710 Ruda Śląska ul. ks. P. Ściegiennego 6	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II <i>Świetlica Socjoterapeutyczna Ruda Śląska 41-710, ul. Ściegiennego 6</i>	38	50	28

Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II 41 – 710 Ruda Śląska ul. ks. P. Ściegiennego 6	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II <i>Świetlica Środowiskowa</i> Ruda Śląska 41-704, ul. Królowej Jadwigi 8	30	37	16
Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety, Prowincja Katowicka – Świetlica Środowiskowa Św. Elżbiety 41-703 Ruda Śląska ul. Rencistów 2	<i>Placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej – Świetlica Św. Elżbiety</i> Ruda Śląska 41 - 703 ul. Rencistów 2	34	45	28
Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza 41-706 Ruda Śląska ul. Leśna 37	<i>Ognisko wychowawcze Św. Jana Bosco w Centrum Inicjatyw Społecznych Stara Bykowina</i> Ruda Śląska 41-705 Ul. 11-go Listopada 15a	15	17	9
SUMA		293	380	217

1. Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego - 293. Pomocą objęto łącznie 380 dzieci

z 217 rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną.

2. Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej zapewniały dzieciom:

- a) opiekę i wychowanie,
- b) pomoc w nauce,
- c) pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,
- d) organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań, organizację półkolonii letnich (1 miesiąc w lipcu lub w sierpniu) i zimowych (2 tygodnie w okresie ferii) oraz imprez i uroczystości świątecznych,
- e) organizację zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień mających na celu utrwalanie postaw abstynenckich oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw związanych ze zdrowym stylem życia,
- f) organizowanie w pomieszczeniach placówki dożywiania w formie ciepłych posiłków,
- g) stałą współpracę z rodzicami lub opiekunami, w tym prowadzenie dla nich zajęć edukacyjnych mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych,
- h) współpracę ze szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami w celu udzielenia pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zwłaszcza

w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych, udział w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych oraz ich inicjowanie.

6. Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego ponadto podejmowały następujące działania:
  - a) organizowały zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne,
  - b) realizowały indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.
7. Projekt realizowany był zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Świetlica Socjoterapeutyczna – specjalistyczna pomoc dzieciom zagrożonym niedostosowaniem społecznym [C₁K₇P₅]

1. Projekt realizowany w pełnym wymiarze od 2003 roku (pierwsza Świetlica Socjoterapeutyczna powstała w 1998 roku).
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku w strukturze Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej działały dwie Świetlice Socjoterapeutyczne – w dzielnicy Ruda i Nowy Bytom. Do Świetlic Socjoterapeutycznych uczęszczało ogółem 121 dzieci z 75 rodzin, w tym:
  - do Świetlicy Socjoterapeutycznej w dzielnicy Ruda – 61 dzieci z 34 rodzin (liczba miejsc 40) ,
  - do Świetlicy Socjoterapeutycznej w dzielnicy Nowy Bytom – 60 dzieci z 41 rodzin (liczba miejsc 40).
4. Uczestnicy zajęć to dzieci i młodzież w wieku od 6 do 15 lat. W Świetlicach były prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia odbywały się w grupach koedukacyjnych, które liczyły od 12 do 15 uczestników.
5. W Świetlicach realizowano również programy profilaktyczne, psychoedukacyjne, korekcyjne, prowadzono zajęcia rozwijające zainteresowania, ponadto realizowano program wypoczynku zimowego pt. „W mroźnej krainie”, „Zajęcia zimowe – serce i rozum gotowe” (uczestniczyło w nich ogółem 73 dzieci uczęszczających do świetlic) oraz program wypoczynku letniego pt. „Biegać, skakać, latać, pływać z nami dobrze wypoczywać” w ramach „Akcji Lato – Wakacje z Profilaktyką” (ogółem uczestniczyło w nim 78 dzieci uczęszczających do świetlic).
6. Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej zakończył realizację tego projektu.

7. Projekt będzie realizowany w 2013 roku przez Placówkę Wsparcia Dziennego w Rudzie Śląskiej (utworzoną 1 stycznia 2013 roku Uchwałą Nr PR.0007.247.2012 Rady Miasta w Rudzie Śląskiej z dnia 29 listopada 2012 roku).

Grupy profilaktyczno-rozwojowe dla dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych [C₁K₇P₅]

1. Projekt realizowany w pełnym wymiarze od 2008 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Zadanie w roku 2012 realizowane było w dwóch okresach: od 01.01.2012 roku do 31.05.2012 roku i od 01.10.2012 roku do 31.12.2012 roku przez organizacje pozarządowe wyłonione drogą otwartego konkursu ofert: Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II (dzielnica Wirek), Stowarzyszenie Świętego Filipa Nereusza (dzielnice: Ruda, Halemba) oraz Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety (dzielnica Godula)
4. Liczba miejsc w ramach grup profilaktyczno - rozwojowych 40. Łącznie pomocą objęto 87 dzieci z 74 rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną.
5. Podejmowane działania: wsparcie funkcji opiekuńczych rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym, w szczególności ze stwierdzoną bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, rozpoznawanie wraz z rodzicami potrzeb poznawczych, emocjonalnych i społecznych dzieci i określenie warunków ich zaspokajania w rodzinie i podczas zajęć w grupie; wyrównywanie szans rozwojowych dzieci w wieku przedszkolnym - stymulowanie ich rozwoju i uczenie tej umiejętności rodziców; zaspokojenie potrzeb emocjonalnych, edukacyjnych i społecznych dzieci przez stworzenie im optymalnych warunków rozwoju; promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich i modelowanie właściwych zachowań wobec dzieci (między innymi poprzez dostarczenie wiedzy na temat potrzeb dzieci i konstruktywnych sposobów ich zaspokajania, angażowanie rodziców w organizowanie zajęć).
6. Projekt adresowany był do dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju spowodowanych między innymi: problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, trudną sytuacją materialną, żyjące w środowisku zagrożonym alkoholizmem lub narkomanią. Zajęcia dla dzieci odbywały się codziennie w godzinach od 8.00 do 12.00, dzieci korzystały z dwóch posiłków – śniadania i obiadu.
7. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Wsparcie działań niwelujących przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży w dzielnicach: Bykowina, Halemba, Ruda poprzez integrowanie ze środowiskiem lokalnym [C₁K₇P₅]

1. Projekt realizowany od 2010 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Zorganizowanie otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych pn. „Wsparcie działań niwelujących przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży w dzielnicach: Bykowina, Halemba, Ruda poprzez integrowanie ze środowiskiem lokalnym”.
4. Wybór realizatorów zadania:
  - Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza.
  - Chrześcijańska Fundacja „Młodzież z Misją”
5. Efekty:
  - kształtowanie prawidłowych postaw społecznych poprzez rozwijanie empatii i wrażliwości, chęci niesienia bezinteresownej pomocy innym oraz dyscypliny, jak i wrażliwości na potrzeby innych.
6. Projekt nie będzie realizowany w 2013 roku.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej [C₁K₇P₆]

1. Projekt realizowany od 2008 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje interdyscyplinarne działania na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, zwłaszcza udziela pomocy: psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej (indywidualnej i grupowej), doradczej, korekcyjno – edukacyjnej, interwencyjnej, prawnej, socjalnej.
4. Ośrodek funkcjonuje przez wszystkie dni tygodnia w godzinach od 8:00 do 20:00.
5. Działalność Ośrodka w 2012 roku obejmowała:
  - udzielanie wsparcia psychologicznego osobom doświadczającym przemocy, poprzez towarzyszenie przy składaniu zeznań na Policji, w Sądzie i Prokuraturze: 24 sytuacji w których towarzyszone klientom, zawiadamianie o popełnieniu przestępstwa na Policji lub w Prokuraturze : 36 zawiadomień, 7 wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny,
  - zabezpieczenie schronienia (do trzech miesięcy) osobom doświadczającym przemocy, poprzez kierowanie do CIK – 42 osób (23 kobiety i 19 dzieci).

- prowadzenie grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie – 13 kobiet (17 spotkań grupy),
- indywidualna terapia osób doświadczających przemocy 181 osób (1207 usługi),
- indywidualna praca ze sprawcą przemocy, prowadzenie grupy korekcyjno- edukacyjnej dla sprawców przemocy 88 osób,
- pomoc w formie interwencji psychologicznej wobec osób doświadczających utraty, żałoby, traumy związanej ze zdarzeniami losowymi 30 osoby (119 usług),
- pomoc w formie interwencji psychologicznej wobec zachowań samobójczych 41 osób(38 usług),
- udzielanie wsparcia osobom dotkniętym problemem alkoholowym – 16 osoby (21 usług) oraz 11 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 31 osób współuzależnionych (110 usług),
- pomoc osobom niepełnosprawnym fizycznie w kryzysie – 5 osoby (7 usług),
- pomoc osobom zaburzonym psychicznie w zakresie działań interwencyjnych – 25 osób (121 usług),
- usługi prawne: 263, liczba osób: 137.

6. Działania pracownika socjalnego na rzecz osób, którym zabezpieczono schronienie w Centrum Interwencji Kryzysowej – Domu PCK w Rudzie Śląskiej: 296

(Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych 28, wszczynanie procedury Niebieskiej Karty – 53, koordynowanie pracą grup roboczych – 169, prowadzenie zespołów interdyscyplinarnych -10, pomoc w wypełnianiu wniosków, pisanie pism – 28, towarzyszenie przy załatwianiu różnych spraw urzędowych – 8.)

- w Centrum Interwencji Kryzysowej – Dom PCK w Rudzie Śląskiej pracą socjalną zostało objętych 23 kobiety doświadczające przemocy.

- w ramach pracy socjalnej zapewniono: diagnozę, plan pracy socjalnej, ewaluację co zostało udokumentowane w kartach pracy socjalnej.

7. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Program edukacyjno – korekcyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (Program Pomocy Osobom Stosującym Przemoc) [C₁K₇P₆]

1. Projekt wykazywany w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku. Od 2008 roku program realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku w ramach projektu podjęto działania:
  - ilość wszystkich zgłoszeń otrzymanych z instytucji: 88,
  - ilość wysłanych zaproszeń: 29,
  - ilość osób stosujących przemoc , które zgłosiły się do Ośrodka: 88.

4. Udział w Programie wzięły 88 osób, w tym:
  - 88 osób w formule indywidualnej,
  - 39 osób w formule grupowej (5-osób kontynuacja z 2011).
2. W 2012 roku odbyły się 43 spotkania grupowe..
3. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie [C₁K₇P₆]

1. Projekt wykazywany w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku.
Od 2008 roku program realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku Grupa Wsparcia miała charakter otwarty co umożliwiało stałe dołączanie się nowych uczestniczek na każdym etapie jej trwania.
4. Od 20.03.2011r. do 20.11.2012r. odbyło się 17 spotkań, w których uczestniczyło 13 kobiet.
Kobiety uczestniczące w grupie wsparcia nabyły większego wglądu w mechanizmy własnych zachowań, w mechanizmy przemocowe.
Nauczyły się rozpoznawać swoje emocje i lepiej radzić sobie w sytuacjach trudnych, komunikować swoje potrzeby, wzrosło ich poczucie wartości.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Mieszkania chronione dla ofiar przemocy domowej [C₁K₇P₆]

1. Projekt realizowany od 2009 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W roku 2011 na terenie Rudy Śląskiej znajdowały się następujące mieszkania chronione dla ofiar przemocy domowej:
  - R-11, ul. Ks. Niedzieli, oddane do użytku w październiku 2011r. (2 kobiety wraz z 7 dziećmi nowo umieszczone),
    - R-9, ul. Niedurnego, oddane do użytku w październiku 2005 roku (w okresie od 27.12.2012 r. do nadal kobieta z 6 dziećmi oraz 1 mężczyzna nowo umieszczeni).
  - R-11, ul. Piernikarczyka, oddane do użytku w kwietniu 2006r. (do 18.03.2012 r. kontynuacja dla 1 kobiety wraz z 2 dziećmi, od 19.03.2012 r. mieszkanie chronione DOFD-u).
    - R-11, ul. Piernikarczyka, oddane do użytku w kwietniu 2006r. (w okresie od 01.03.2012r. do nadal 1 kobieta nowo umieszczona wraz z 2 dziećmi).
    - R-11, ul. Chroboka, oddane do użytku w kwietniu 2007 r. (kontynuacja dla 1 kobiety wraz z 1 dzieckiem).

2. W 2012 roku ze skierowania do mieszkań chronionych dla ofiar przemocy domowej skorzystało łącznie 16 osób, w tym 4 kobiety wraz z 11 dziećmi oraz 1 mężczyzna.
1 kobieta wraz z 1 dzieckiem usamodzielniała się otrzymując lokal socjalny z Miasta. 2 kobiety wraz z 5 dziećmi powróciły do rodziny.
3. W związku z dynamiką i różnorodnością zapotrzebowania zabezpieczenia różnych grup klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poszczególne mieszkania chronione zasiedlane są według aktualnych potrzeb.
4. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Proces adopcyjny dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych [C₁K₇P₇]

1. Proces adopcyjny organizowany jest w Rudzie Śląskiej od 2006 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. W 2012 roku dla 12 dzieci ukończono proces adopcyjny.
4. Od 2011 roku dla 19 dzieci został rozpoczęty proces adopcyjny.
5. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.

Dostosowanie organizacji pomocy społecznej do podejmowanych zadań [C₁K₈P₁]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane – zadania nałożone przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały ujęte w statutach i regulaminach organizacyjnych:
  - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
  - Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych (reorganizację rozpoczęto w 2011 r.)
  - Nowoutworzonej Placówki Wsparcia Dziennego (działania kontynuowane od 2011 r.)
3. Zrealizowano cele merytoryczne polegające na:
  - Dostosowaniu struktury organizacyjnej Ośrodka – utworzono Dział Pieczy Zastępczej oraz Dział ds. Asysty Rodzinnej,
  - Zatrudniono wskazanych w ustawie pracowników – koordynatorów pieczy zastępczej oraz Asystentów rodziny, w celu zapewnienia odpowiedniego standardu usług socjalnych,
  - Zapewniono możliwość doskonalenia zawodowego – szkolenia tematyczne,
  - Dla realizacji zadań pod względem technicznym wyposażono stanowiska pracy w sprzęt

Komputerowy.

4. Kontynuacja projektu w 2013 roku.

Zespoły interdyscyplinarne [C₁K₃P₂]

1. Projekt wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Za pomocą zespołów interdyscyplinarnych udało się zintegrować działania instytucji budujących system wsparcia i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym (pierwsze działania na tym polu pojawiły się już w 1999 roku).
4. Liczba zespołów interdyscyplinarnych organizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta w 2012 roku:
  - Ruda – 210 zespołów,
  - Godula – 128 zespołów,
  - Orzegów – 72 zespołów,
  - Bykowina – 44 zespołów,
  - Kochłowice – 62 zespołów,
  - Halemba – 58 zespołów,
  - Bielszowice – 67 zespołów,
  - Wirek – 71 zespołów,
  - Nowy Bytom – 253 zespoły,
  - Sekcja Realizacji Projektów Systemowych – 82 zespołów.
2. Łącznie odbyło się 1047 zespołów interdyscyplinarnych.
3. Ponadto w 2012 roku utworzono 209 Grup Roboczych w ramach realizacji zadań nałożonych Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W ramach ww. Grup Roboczych w 2012r. odbyło się łącznie 637 spotkań, w których uczestniczyli pracownicy socjalni z poszczególnych Sekcji
4. Projekt będzie kontynuowany w 2013 roku.